

Meetnet nachtvlinders

Nieuwsbrief oktober 2024

Korte terugblik

Waar we vorig jaar in oktober nou niet bepaald werden verwend met mooi weer, was het dit jaar de afgelopen maand wel redelijk weer om de nachtvlinderval(len) te plaatsen. Wat we in oktober vaak zien is dat de aantallen aan het begin van de maand vrij laag zijn, en steeds hoger worden naarmate de maand vordert. Zo zijn eind oktober soorten als de kromzitter, grote wintervlinder, gepluimde spanner en de Epirrita's soms in hogere aantallen aanwezig. Overigens is het de aankomende maand ook zeker nog niet saai, want de najaarsspanners en kleine wintervlinders beginnen nu ook weer met vliegen.

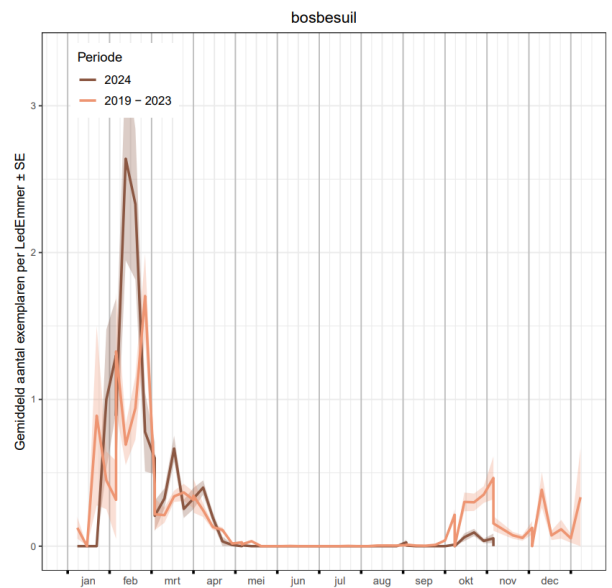
Figuur 1: In het bos kan je rond deze tijd van het jaar hogere aantallen vangen, soms tientallen macronachtvlinders per val. Het gaat wel slechts om enkele soorten. Foto's: Rik Wever, vangnacht van 31 oktober 2024.

Top-15 van oktober 2024

Tabel 1: De Top-15 uit het meetnet van de maand oktober

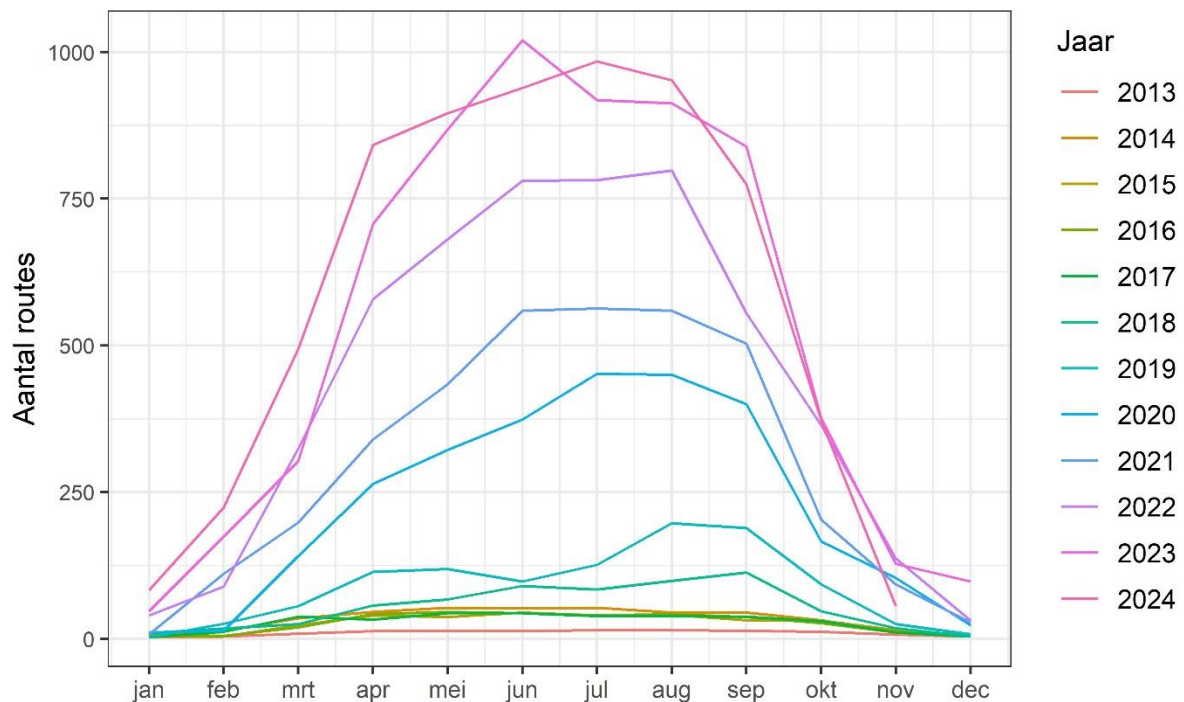
	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Groep	Aantal ex.	Aantal locaties
1	Herfstspanner/novemberspanner/bleke novemberspanner	Epirrita spec.	macro	573	99
2	grote wintervlinder	Erannis defoliaria	macro	467	85
3	kromzitter	Asteroscopus sphinx	macro	380	62
4	huismoeder	Noctua pronuba	macro	331	91
5	gepluimde spanner	Colotois pennaria	macro	286	75
6	volgeling	Noctua comes	macro	270	81
7	zwarte-c-uil	Xestia c-nigrum	macro	224	59
8	herfst-rietboorder	Rhizedra lutosa	macro	187	55
9	buxusmot	Cydalima perspectalis	micro	164	27
10	oranje kruidenmot	Udea ferrugalis	micro	155	32
11	zwartstipvlinder	Agrochola lota	macro	150	63
12	gewone breedvleugeluil	Diarsia rubi	macro	146	22
13	zuidelijke grasuil	Mythimna vitellina	macro	103	28
14	puta-uil	Agrotis puta	macro	96	34
15	najaarsspanner	Agriopis aurantiaria	macro	95	30

Op bovenstaande pagina is de Top-15 te zien van oktober 2024. We vinden *Epirrita spec.* op de eerste plaats, gevolgd door grote wintervlinder en kromzitter. Ook de huismoeder werd (vooral aan het begin van de maand) nog redelijk veel gezien. De buxusmot en de oranje kruidenmot zijn de enige microvlinders in deze lijst. De aantallen van de buxusmot liggen een stuk lager in vergelijking met oktober 2023. Toen werd de soort 1051 keer gezien op 132 meetpunten. De aantallen van de oranje kruidenmot zijn vergelijkbaar met vorig jaar. Voornamelijk in het agrarisch gebied waren deze maand waarnemingen van de herfst-rietboorder en de gewone breedvleugeluil. De herfst-rietboorder werd deze maand een stuk minder gezien dan vorig jaar in oktober, in 2023 werden er namelijk 481 exemplaren gezien op 96 locaties. In 2023 stond de bosbesuil overigens nog op plek 5 met 240 exemplaren, dit jaar is de soort in oktober slechts 51 keer gezien en vinden we hem terug op plek 24.

Hoeveel routes worden er maandelijks geteld?

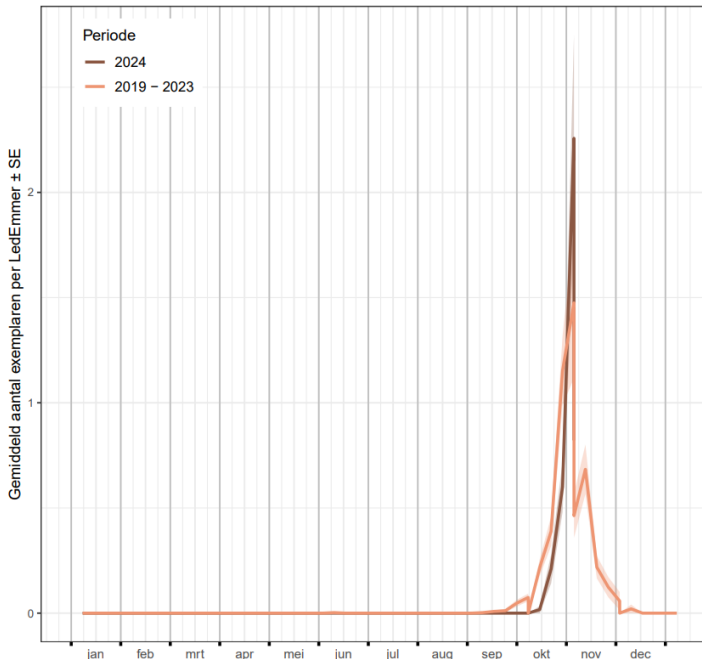
In onderstaande grafiek is te zien hoeveel routes er, per jaar, worden geteld door het jaar heen. Zoals te verwachten worden de meeste routes geteld in het late voorjaar, zomer en nazomer. Richting de winter zien we dat er steeds minder routes worden geteld, en ook in het vroege voorjaar ligt het aantal getelde routes een stuk lager dan in de zomermaanden. Dit zijn echter wel de maanden waarin de aantallen hoog kunnen zijn (maar er wel weinig soorten vliegen). Wel zien we dat vanaf 2023 de routes die vanaf februari geteld worden toenemen. Het is wel opvallend om te zien dat er vanaf september een sterk dalende lijn zichtbaar is. Veel routes lijken dus geen herfst- en najaarssoorten te tellen. Dat zien wij natuurlijk graag anders! ;)

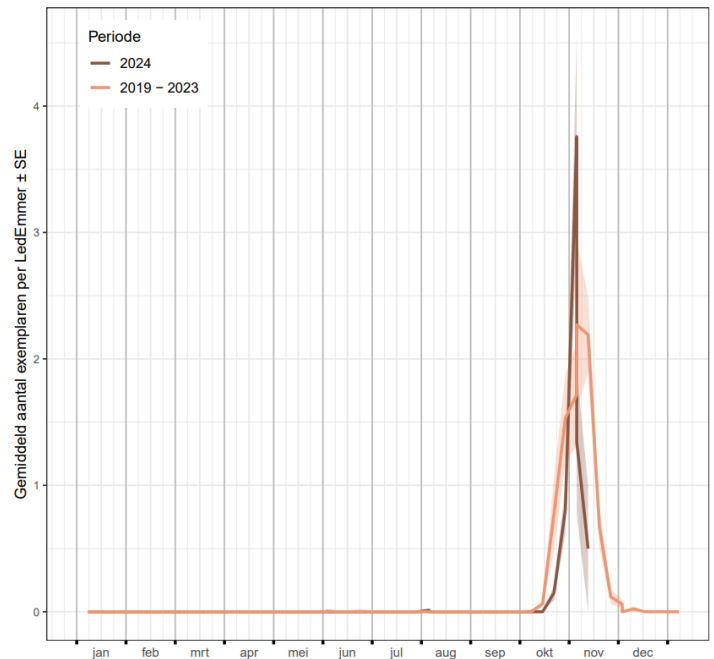
Hoe doen de oktobersoorten het dit jaar?

Hieronder hebben we van enkele algemene oktobersoorten de grafieken geplaatst met de aantallen van dit jaar, uitgezet tegenover het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar. Zoals in voorgaande nieuwsbrieven is benoemd, worden alleen de LedEmmers voor deze grafieken meegenomen. We zien dat de gepluimde spanner dit jaar iets later begon met vliegen, maar dat de vliegpiek wel hoger lag dan het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar. Bij de kromzitter zien we ongeveer hetzelfde beeld. De verzamelsoort herfstspanner/novemberspanner/bleke novemberspanner (de Epirrita's dus) laat dit jaar een gelijke piek zien ten opzichte van de afgelopen 5 jaar. Het zal naar alle waarschijnlijkheid voornamelijk de algemene herfstspanner zijn die dit beeld veroorzaakt. De zwartstipvlinder, een soort die in oktober ook algemeen is, had dit jaar wel lagere aantallen.

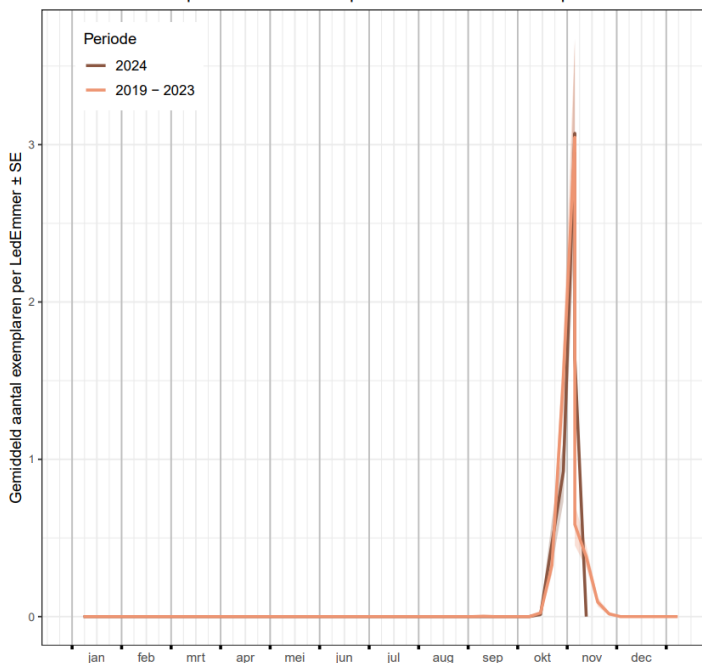
gepluimde spanner

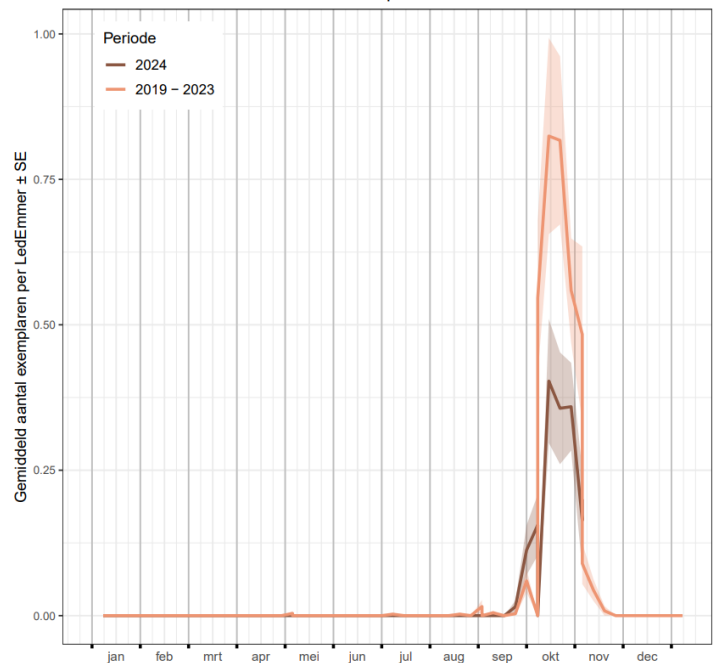
kromzitter

herfstspanner / novemberspanner / bleke novemberspanner

zwartstipvlinder

Persoonlijke rapportages

Naast deze nieuwsbrief ontvangen jullie in de mail ook voor de eerste keer een persoonlijke rapportage van jullie meetpunt of meetpunten. Hierin zoomen we in op de meetpunten, laten we de aantallen door het jaar heen van zowel de macronachtvlinders als de microvlinders aan jullie zien, benoemen we de zeldzaamste soorten die jij dit jaar hebt gezien en sommen we een totaalijst van de gevangen soorten op. De moeite waard dus om deze even te bekijken. 8 november is de tellersdag, dus feedback is dan ook meer dan welkom!

Contact

Landelijk Meetnet Nachtvinders
Rik Wever, José Kok, Jannes Boers en Jurriën van Deijk

Tel.: 0317 467346
meetnet@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Nachtvinders. Mocht je geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kan je de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij instellingen de optie 'Nieuwsbrief ontvangen' uit te zetten.

Bronnen

KNMI: <https://www.knmi.nl/nederland-nu/klimatologie/maand-en-seizoensoverzichten/2024/april>

In het nieuws:

[Rupsen op je pad](#)

[#25jaarNEM: Een kijkje in de keuken bij het Meetnet Nachtvinders](#)

[Het nachtvlinderseizoen is nog niet voorbij](#)